

**'wie een vrouw vormt
vormt een volk'**

Stichting Elimu Foundation
Secretariaat
p/a Timorstraat 1
2612EJ Delft

Jaarverslag Stichting Elimu Foundation 2023

Inhoudsopgave:

1. INTRODUCTIE	3
2. PROJECTEN EN RESULTATEN	4
2.1 Academische prestaties.....	5
2.2 Landbouw-ondersteunend onderwijs.....	5
2.2.1 Samenwerking met Wilde Ganzen voor een demonstratieboerderij.....	5
2.3 Praktijkonderwijs.....	6
2.4 Onderwijs aan ouders en familieleden.....	6
2.5 Communicatie en debatteren.....	6
2.6 Science en Sport	6
2.7 Kanywamiyaga school.....	7
2.8 Vooruitgang in de Thuisituatie.....	8
2.9 Gender Equality.....	8
3. BESTUUR	9
4. FONDSENWERVING	9
5. FINANCIEN	10
6. PLANNEN VOOR 2024	10
7. CONCLUSIE	10
APPENDIX: Het verhaal van Twikirize Bagonza.....	11

1. Introductie

Stichting Elimu Foundation (SEF) is opgericht in 2001 met als doel: *het bevorderen van persoonlijkheid- en kennisontwikkeling van met name jonge vrouwen in minder ontwikkelde landen, en specifiek Oeganda, door het geven van advies, informatie, uitwisseling van ervaringen, consultancy services, materiële of financiële ondersteuning aan lagere- en middelbare scholen, instellingen voor beroepsonderwijs en/of organisaties die zich richten op vorming in brede zin van jonge mensen.* Aanleiding tot de oprichting van SEF was de vraag van URDT (Uganda Rural Development and Training programme) voor ondersteuning van de ontwikkeling van de URDT Girls School met door Nederlandse vrijwilligers gefinancierde middelen. Sindsdien heeft een hechte groep zich ingezet voor dit project en aanverwante activiteiten. Deze school stelt zich tot doel om meisjes te ontwikkelen tot toekomstige “leiders” in hun directe omgeving, binnen de familie of hun leefgemeenschap, zodat er verbetering in zowel sociale zin als in economische zin wordt bereikt. Er worden meisjes uitgenodigd met een achtergrond van armoede, maar ook met motivatie om door scholing en actie de levensstandaard thuis te verhogen. Dit betekent in de praktijk: een betere woning, voedselzekerheid, een goede gezondheid, inkomen voor noodzakelijke zaken als medicijnen en schoolgeld om de andere kinderen naar school te sturen. Het is belangrijk dat ook de familie deze aanpak ondersteunt, omdat door het betrekken van ouders bij het onderwijs, ook zij deel uitmaken van het leertraject. Drie keer per jaar wordt de familie uitgenodigd op de school en worden dan door de meisjes onderwezen op de gebieden waarin ze zelf les hebben gekregen. Niet alleen wordt hierdoor kennis gedeeld en toegepast, en wordt de maatschappelijke positie van meisjes verbeterd, het zorgt er ook voor dat de familie direct profiteert van het onderwijs aan de meisjes. Dit systeem wordt de 2-generatie aanpak genoemd, en sinds een aantal jaren wordt deze aanpak ook op tenminste 20 naburige scholen toegepast.

Naast het academische curriculum worden de meisjes projectmatig onderwezen in gezondheidszorg en ziekte preventie, leren ze nieuwe duurzame landbouwtechnieken, en hoe economische keuzes te maken, wordt er voorlichting gegeven over gezonde voeding en worden ook de sociale skills ontwikkeld op allerlei manieren. Omdat de meisjes intern zijn, is er ook veel tijd voor sport, ook belangrijk voor een gezond leven. Schaken wordt gestimuleerd om te leren strategisch te denken.

Dit is het jaarverslag 2023 van SEF. Het geeft een overzicht van de projecten, acties en bestuurszaken betreffende de Stichting.

Donateurs

We zijn onze donateurs en vrienden zeer erkentelijk voor de bijdrages die het mogelijk maakten om ook dit jaar weer een substantiële bedrage aan het werk van de Uganda Rural Development and Training programme (URDT) te leveren.

2. Projecten en Resultaten

Stichting Elimu heeft een jarenlange band met de Meisjesschool van de URDT. De goede resultaten stemmen ons positief en ook afgelopen jaar hebben we weer een substantiële bijdrage kunnen leveren aan het onderwijs en de ontwikkeling van de 260 meisjes van de school en hun ouders en familieleden.

De school heeft als doel om de meiden uit kansarme gezinnen vaardigheden en kennis bij te brengen waardoor zij als competente leiders en ondernemers de hele familie uit de armoede kunnen trekken. Maar om te zorgen dat het kennisniveau van de ouders niet teveel achterblijft krijgen de meisjes 3 keer per jaar samen met hun ouders les in moderne landbouw, preventieve gezondheidszorg, leiderschap, sparen en krediet en leren ze om samen een visie te ontwikkelen over hoe zij hun leven zouden willen inrichten. Zo leren de meisjes samen met hun ouders te werken aan een doel wat betrekking heeft op de situatie thuis: verbetering van de woonomstandigheden, door bijvoorbeeld een aparte stal voor de geiten of koe te bouwen. Of een stenen huis met sanitair te bouwen in plaats van een grashut. Er wordt samen nagedacht over de gewassen die verbouwd gaan worden, vanuit economisch en ecologisch perspectief.

De school is leuk, want je krijgt niet alleen les in de klas, maar je hebt je eigen moestuin, er is een sportveld, je doet samen je huiswerk, je slaapt met z'n vieren in een kamer, en je kunt lid worden van allerlei clubs. Eén van de clubs is de educatieve theatergroep die de dorpen ingaat om dorpelingen en hun leiders te onderwijzen over bijvoorbeeld het belang van onderwijs voor meisjes of goede samenwerking van ouders met kinderen voor het verbeteren van de leefomstandigheden thuis. Het succes van de school is te meten uit het feit dat er meer inkomen is bij de studenten thuis, dat zij en hun familie minder vaak ziek zijn en dat iedereen genoeg te eten heeft. Maar ook dat de status van de meisjes – traditioneel erg laag – verbeterd is, omdat zij de kennis meebrengen waardoor de familie een betere kwaliteit van leven kan opbouwen. En het delen van kennis voorkomt dat de meisjes door hun hogere ontwikkelingsniveau de band met hun familie verliezen.

Het onderwijs dat wordt geboden heeft daarom effect op drie niveaus: het ontwikkelt de leerling, haar familie en de gemeenschap; en uiteindelijk Oeganda. Deze twee-generaties benadering is uniek in Afrika en daarom heeft de school al meerdere prijzen gewonnen.

De URDT GS-onderwijs methode is vanaf 2017 over meer scholen in de omgeving uitgerold, een enorme waardering voor de effectiviteit van deze methode. Er zijn 20 publieke scholen geselecteerd, waar naast het gebruikelijke curriculum ook onderwijs wordt gegeven in moderne landbouwmethode en voeding. De scholen hebben boerderijen die voor educatieve doeleinden worden gebruikt. De epicentra-managers (afgestudeerde URDT GS-studenten met een bachelors opleiding van de African Rural University, ook een onderdeel van URDT) zijn betrokken bij de begeleiding van deze activiteiten. URDT verschaft o.a. de zaden en deelt kennis over duurzame landbouwtechnieken. Op deze manier worden nog veel meer families geholpen bij de verbetering van hun levensomstandigheden.

2.1 Academische prestaties

In 2023 heeft de school hele mooie academische resultaten geboekt.

Zoals ieder jaar waren de schoolprestaties van de meisjes beter dan het landelijk gemiddelde. 77 leerlingen hebben een nationaal examen afgelegd, 33 als afronding van het lager onderwijs, 31 na afronding van 4 jaar middelbare school (O-level) en 16 na afsluiting van 6 jaar middelbaar onderwijs (A-level). De school was de beste in Kagadi district. Vorig jaar berichtten we over het uitgebreide ICT onderwijs wat de meisjes krijgen, en de resultaten daarin waren uitmuntend!

2.2: Landbouw-ondersteunend onderwijs

Groentetuin bij het huis van Annet

economische aspect van gewaskeuze en keuze voor een gezonde gebalanceerde voeding. Zo krijgt ook de verbouw van groente veel aandacht. De meisjes leren groente te kweken vanaf het zaaien tot en met het oogsten. Ze onderhouden zelf hun tuintjes en leren ook het plannen van agrarische activiteiten.

Ook dit jaar werden er oesterzwammen gekweekt, een eiwitrijk product, goede aanvulling op het dieet en niet al te moeilijk in aanpak, en werd gestart met het houden van bijen.

Omdat Kagadi een provincie is waar veel inkomsten uit de landbouw worden verkregen, wordt er ook op de meidenschool veel aandacht besteed aan het landbouw onderwijs. Nieuwe technieken en inzichten worden aan de meisjes onderwezen en zij geven dat weer door aan hun families. Op het terrein van de school bevinden zich diverse proeftuinen, waarvan de opbrengst deels wordt verkocht, deels gebruikt door de schoolkeukens. Er wordt ook gelet op het

Koffiestruiken bij het huis van Mary

2.2.1: Samenwerking met Wilde Ganzen voor een Demonstratieboerderij

Omdat landbouw zo belangrijk is voor het Kagadi district, wordt ook gekeken naar toekomstbestendige landbouw. Voor nieuwe – duurzame - ontwikkelingen in viskwekerij, varkenshouderij, kippenhouderij en champignonkwekerij heeft de school een speciaal projectvoorstel bij Elimu aangekaart, waarvoor succesvol fondsen zijn verworven door de Soroptimisten in Wageningen, en aangevuld door Wilde Ganzen. De activiteiten om deze demonstratieboerderij vorm te geven zijn in de tweede helft van 2023 gestart, maar het is nog te vroeg om daarvan resultaten te melden.

2.3: Praktijk onderwijs

Stoeltjes maken van oude autobanden

De school probeert ook de praktische vaardigheden van de kinderen te stimuleren. Met creativiteit krijgen de meisjes workshops in het maken van allerlei praktisch toepasbare producten, waarbij gebruik gemaakt wordt van duurzame materialen zoals bamboe. Maar ook afgedankte autobanden worden gebruikt om daarvan op een innovatieve manier stoeltjes te maken om door recycling deze materialen her te gebruiken.

2.4: Onderwijs aan ouders en familieleden

Een belangrijke pijler van de URDT meisjes school is het onderwijs door de studentes aan hun families. Daartoe worden regelmatig op school workshops georganiseerd, die goed worden bezocht door de families. De meisjes krijgen een actieve rol in het delen van de kennis die ze inmiddels hebben opgedaan. Er worden opdrachten meegegeven om thuis uit te voeren (Back Home projects) die door het onderwijzend personeel ook actief worden gemonitord.

Studentes delen kennis met de ouders

2.5: Communicatie en debatteren

Communicatieve vaardigheden zijn heel belangrijk in het dagelijks leven. Het leren formeren van een eigen – gefundeerde – mening evenzo. Daarom volgden 98 van de 260 studenten cursussen in communicatie en debatteren. Ze leren ook een goede verhandeling schrijven. Er wordt immers van hen verwacht dat zij in de maatschappij een leidende rol op zich kunnen nemen.

2.6: Science en Sport

“Onderzoekend leren” is een term in het onderwijs die verwijst naar een manier om competenties te ontwikkelen, goede vragen stellen over wat je wilt creëren, je visie ontwikkelen, mogelijke routes te formuleren, dit relateren door goed onderzoek te doen (feitelijkheden) en vandaaruit stappen te formuleren om je doel te bereiken volgens de criteria van wetenschap. Deze onderwijsvorm wordt ingezet om een visionaire, nieuwsgierige, onderzoekende en kritische houding te stimuleren. Op de URDT doen ze dat onder meer door het Science onderwijs en door excursies te organiseren naar bedrijven of geologische gebieden die wetenschappelijke vragen oproepen. Zo worden de leerlingen getraind om visionair, analytisch en oplossingsgericht te leren denken .

Een scheikunde les

Samen een probleem leren oplossen

Sport is ook belangrijk, de fysieke gezondheid moet niet verwaarloosd worden. De meisjes beginnen daarom hun dag met een stevige hardloop sessie en ook zijn er allerlei sportactiviteiten. Regelmatig doet een URDT team mee met competities op districtsniveau, of zelfs nationaal niveau en er zijn al heel wat prijzen binnengehaald. Dit jaar had ook het voetbalteam succes in de competitie.

Voetbalteam klaar voor de wedstrijd!

Schaken is in Oeganda populair geworden na het uitkomen van de film “The Queen of Katwe” over een meisje uit de armere wijken van Kampala dat na het ontdekken van haar enorme schaaktalent haar familie uit de armoede wist te trekken. Ook op de URDT school worden schaaklessen gegeven, dit jaar aan 150 meisjes - vooral om strategisch inzicht en het uitstippelen van een visie te leren ontwikkelen. Dat blijkt heel succesvol, want met de nationale kampioenschappen eindigde het lagere school team op de 4de plaats en het middelbare school team op de 5de plaats. Het URDT team had ook de meest succesvolle speler: Atuhure Mackline uit S3 won 7 van de 8 gespeelde partijen!

2.7 Steun aan de Kanywamiyaga (CSK) school

In 2023 is er – net als in voorgaande jaren - ook een bijdrage gegeven aan de URDT Community school Kanywamiyaga (CSK). Deze school verzorgt lager onderwijs aan meisjes en jongens via de twee generatie onderwijsmethode. De financiële steun werd mogelijk gemaakt door een speciale donatie. Voor meer informatie over de activiteiten en impact: zie de jaarverslagen van de school op de Elimu website.

2.8. Vooruitgang in de thuissituatie

De leerlingen en hun ouders doen mee aan verschillende projecten geïnitieerd door de URDT, allemaal gericht op verbetering van de kwaliteit van leven. Verbeteringen aan het huis, schoner drinkwater, meer opbrengst van hun land, een betere hygiëne door het bouwen van latrines en een goede gezondheid zijn allemaal doelen die onderdeel vormen van het plan van de school met de families van hun studenten. De school stelt daarvoor Community Development Officers aan, die elk zo'n 10 families begeleiden. Het inkomen van de families stijgt gestaag gedurende de tijd dat zij met hun

Zonnepaneel en TV-schotel bij het huis

Nieuw sanitair thuis

dochter deelnemen aan het programma van de URDT. Rond 90% van alle families hebben 3 maaltijden per dag. Zonnepanelen zorgen over het algemeen voor voldoende elektriciteit. Er is een duidelijke toename van de grootte van hun percelen en veel families hebben hun grashut inmiddels ingewisseld voor een stenen huis met aparte wc en ander sanitair. Ook het vee leeft niet meer met hen onder 1 dak, maar krijgt een eigen onderkomen.

2.9. Gender equality

De school nam in 2023 deel aan de activiteiten rondom Internationale Vrouwendag wat dit jaar het thema droeg: "Digital Innovation for Gender Equality", waarbij vrouwen en meisjes gestimuleerd worden om internet te gebruiken middels computer en smartphone en zo op gelijke voet te functioneren als jongens.

3. Bestuur Stichting Elimu

Het bestuur had in 2023 dezelfde samenstelling als in 2022:

Mw. Alida Bakema-Boon	Voorzitter
Mw. Laurien Willemse-Hollestelle	Secretaris
Dhr. Fred Bakema	Penningmeester

Om een brede betrokkenheid te creëren en voorgaande bestuursleden betrokken te laten blijven bij de Elimu stichting is er een paar jaar geleden een Comité van Aanbeveling opgezet. Dit Comité bestaat uit Prof. Jaap de Wilde, Mw. Mariëlle Feenstra, Dhr. Dirk Kloosterboer en Ds. Garbrich Baalbergen. Deze leden zullen als ambassadeurs van SEF optreden.

Naast bestuursleden waren ook andere vrijwilligers betrokken bij het uitvoeren van SEF taken. Dit was onder andere Reint Bakema voor zijn werk aan de website van de Elimu Foundation en Wiesje Bakema voor communicatie.

Het Elimu bestuur heeft in 2023 één keer fysiek vergaderd en daarnaast regelmatig contact gehad via email en telefoon. Beslissingen over de giften aan genoemde scholen zijn unaniem genomen via email en/of tijdens de vergadering.

4. Fondsenwerving

In 2023 zijn er op de volgende manieren fondsen binnengekomen voor het werk van ELIMU:

1. Donaties door particulieren, bedrijven, stichtingen en (kerkelijke) instellingen. Dit betreft vaak vaste donateurs
2. Acties met partner organisatie. Specifiek voor UCSK school
3. Periodieke (voor een aantal jaren vaste) schenkingen via (notariële) akten
4. Specifiek uitgevoerde fondsenwervingsacties
5. Ontvangen bijdrage Soroptimisten Wageningen/International voor specifieke project
6. Ontvangen bijdrage Soroptimisten Delft voor specifiek project

Voor details over geschonken bedragen, zie tabel beneden.

Directe donaties	Bedrag in euro
1. Donateurs	11.790
2. Acties met partner organisaties tbv UCSK	5.000
3. Schenkingen via (notariële) akte	950
4. Specifieke fondsenwervingsacties	4.625
5. Project Demonstratie boerderij Soroptimisten Wageningen	6.771
6. Soroptimisten Delft	1.500
Totaal bedrag aan donaties	30.636

We danken onze sponsors hartelijk voor hun bijdrage!

Onze doelstelling is om jaarlijks minimaal € 25.000 aan fondsen te werven voor de verschillende activiteiten. Dit is in 2023 ruimschoots gelukt, met name door enkele specifieke fondsenwervingsacties en bijdrage van Soroptimisten Wageningen.

5. Financiën:

De ELIMU stichting heeft in 2023 de onderstaande donaties gedaan aan onze projecten:

Donaties aan projecten/activiteiten	Bedrag in euro
URDT GirlsSchool running costs	25.000
URDT GirlsSchool Demonstratie Boerderij	5.950
URDT Community School Kanywamiyaga	5.000
Totaal bedrag donaties	35.950

6. Plannen voor 2024

Het belangrijkste voor 2024 is dat URDT GS haar werk voor het district Kagadi kan blijven voortzetten, zowel voor de leerlingen als voor hun families. Elimu blijft nauw betrokken bij het onderwijs van de URDT GS en zal ook in de komende jaren hard blijven werken om de fondsen bij elkaar te brengen voor reguliere onderwijskosten en eventuele projecten ter verbetering. Voor 2024 is in ieder geval het streven om de demonstratieboerderij operationeel te krijgen zodat de leerlingen en hun families hiervan kunnen profiteren.

7. Conclusie

De Stichting heeft voor 2023 haar doelstellingen bereikt.

8. Het verhaal van Twikirize Bagonza

My name is Twikirize Bagonza. I joined URDT Girls School in 2018 in P.5 class. When I Joined the School, we had an orientation workshop for five days. During that period, I and my parent were taught about different concepts including home and community development, the 2-Generations Approach, Visionary Approach and others. During the workshop I learnt that a vision is a clear mental picture of what one truly wants to create. We were then asked to develop the vision for our home in five years.

I and my parent had a vision of having a permanent house, solar system, sanitary facilities, and income generating projects including cattle rearing, goat rearing, poultry and food security. After the workshop, my parent went back home and shared the vision with the other family members who appreciated and agreed to work towards achieving it.

Before I joined URDT Girls School, we had a grass thatched house, two bed roomed house, we were using a candle for light at night, a grass thatched kitchen and latrine. We had no drying rack, bathroom, and hand washing facility and we used to eat only two meals a day because we did not have enough food. We used to grow beans and maize on a small scale for food and very little would be sold for income.

Being subsistence farmers, we had difficulties in paying fees and buying scholastic materials and other basic requirements at the household level due to lack of sufficient income in the family.

Currently we have a permanent house, five cows, goats, poultry, we use solar system for light, we are food secure, we grow a variety of crops like cassava, maize, beans, banana, cash crops like coffee, cocoa and vanilla. Our income has increased to 5 million per year, we eat a balanced diet including taking milk which was not the case before joining the school.

My sincere thanks go to the URDT Girls School management and its partners for the support rendered to me and my family towards my education and home development. I appreciate the founder Dr Mwalimu Musheshe and Co-founder Alida Bakema and all the friends and partners in development for the efforts towards educating a girl child.

Thank you so much.